

Kinga Schlesinger

**Partie
skrajnie
prawicowe
w Unii Europejskiej**
wobec integracji europejskiej
w latach 1992–2004

Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk

Kinga Schlesinger

**Partie
skrajnie
prawicowe**

w Unii Europejskiej

wobec integracji europejskiej
w latach 1992–2004

Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk

Warszawa 2024

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1	
Teoretyczne i historyczne aspekty zjawiska prawicowego ekstremizmu	25
1.1. Partia skrajnie prawicowa – definicja i istota	25
Ekstremizm	28
Prawicowy ekstremizm	33
Radykalizm	44
Radykalna prawica	44
Rasizm i ksenofobia	46
Nacjonalizm	48
Faszyzm i neofaszyzm	51
Populizm	57
Nowa Prawica	60
1.2. Typologia partii skrajnie prawicowych	62
1.3. Koncepcje objaśniające genezę i sukcesy partii skrajnie prawicowych ...	70
1.4. Partie skrajnie prawicowe w powojennej Europie	89
Rozdział 2	
Teoretyczne i historyczne aspekty integracji europejskiej	97
2.1. Istota i zakres integracji europejskiej	97
2.2. Teorie integracji europejskiej	99
2.3. Unia Europejska w latach 1992–2004	112
2.4. Europeizacja i eurosceptycyzm	117
Rozdział 3	
Partie skrajnej prawicy wobec integracji europejskiej w latach 1992– –2004 – państwa południowe Unii Europejskiej	127
3.1. Francja	127
3.1.1. Front Narodowy	130
3.1.2. Narodowy Ruch Republikański	135
3.2. Grecja	141
3.2.1. Ludowe Zgromadzenie Prawosławne	149
3.2.2. Polityczna Wiosna	154
3.2.3. Zgromadzenie Narodowe – Złoty Świt	155

3.3. Hiszpania	156
3.3.1. Falanga	162
3.4. Portugalia	168
3.4.1. Partia Narodowego Odrodzenia	172
3.5. Włochy	173
3.5.1. Liga Północna	176
3.5.2. Ruch Społeczny-Trójkolorowy Płomień	188
3.5.3. Sojusz Narodowy	190
3.5.4. Włoski Ruch Społeczny	206

Rozdział 4

Partie skrajnej prawicy wobec integracji europejskiej w latach 1992–2004 – państwa północne Unii Europejskiej

4.1. Dania	209
4.1.1. Duńska Partia Ludowa	209
4.1.2. Partia Postępu	213
4.1.2. Partia Postępu	220
4.2. Finlandia	223
4.2.1. Finlandia się budzi – Naród się jednoczy	230
4.2.2. Fińscy Ludowi Niebiesko-Biali	230
4.2.3. Prawdziwi Finowie	231
4.3. Irlandia	234
4.3.1. Specyfika irlandzka – przyczyny braku partii ekstremistycznej prawicy	236
4.4. Szwecja	241
4.4.1. Demokraci Szwecji	245
4.4.2. Nowa Demokracja	248
4.5. Wielka Brytania	250
4.5.1. Brytyjska Partia Narodowa	253
4.5.2. Front Narodowy	256
4.5.3. Partia Niepodległości Zjednoczonego Królestwa	258

Rozdział 5

Partie skrajnej prawicy wobec integracji europejskiej w latach 1992–2004 – państwa zachodnie Unii Europejskiej

5.1. Austria	263
5.1.1. Austriacka Partia Wolnościowa	263
5.2. Belgia	268
5.2.1. Blok Flamandzki	285
5.2.2. Front Narodowy	289
5.2.3. Nowy Front Belgii	291
5.3. Luksemburg	298
5.3.1. Ruch Narodowy	301
5.3.1. Ruch Narodowy	306
5.4. Niderlandy	309
5.4.1. Centrowi Demokraci	313
5.4.2. Lista Pima Fortuyna	314
5.4.3. Niderlandy Warte Życia	314
5.4.3. Niderlandy Warte Życia	323

5.5. Niemcy	324
5.5.1. Narodowodemokratyczna Partia Niemiec	328
5.5.2. Niemiecka Unia Ludowa	335
5.5.3. Republikanie	337
Rozdział 6	
Działalność skrajnej prawicy na płaszczyźnie europejskiej	347
6.1. Próby zjednoczenia skrajnej prawicy na poziomie europejskim	347
6.2. Partie skrajnie prawicowe w wyborach do Parlamentu Europejskiego ...	362
6.3. Inne formy współpracy skrajnej prawicy na poziomie europejskim ...	372
Rozdział 7	
Państwa członkowskie i Unia Europejska wobec zjawiska	
prawicowego ekstremizmu	379
7.1. Działania państw członkowskich wobec zjawiska prawicowego	
ekstremizmu	379
Działania polityczne	382
Działania ustawodawcze	384
Działania wymiaru sprawiedliwości	387
Działania instytucjonalne	389
Działania policji, wojska i wywiadu	390
Działania edukacyjne	391
Działania medialne	393
Działania społeczne	396
7.2. Działania Unii Europejskiej wobec zjawiska prawicowego	
ekstremizmu	397
7.3. Kазus Austriackiej Partii Wolnościowej 2000 r.	405
Kalendarium wydarzeń – kазus Austriackiej Partii Wolnościowej	
2000 r.	407
Zakończenie	421
Bibliografia	427
Wykaz skrótów	463
Spis rysunków	465
Spis tabel	465
Spis wykresów	465
Indeks osób	467
Indeks partii politycznych	473
Summary	481